

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Zakon Br.2004 / 6

O TRANSPORTU OPASNIH MATERIJIA

Skupština Kosova:

Na osnovu Uredbe UNMIK-a br. 2001/9 od 15. maja o Ustavnom Okviru za Privremenu Samoupravu na Kosovu, konkretno na osnovu članova 5.1 (l), 5.7, 9.1.26 (a).

U cilju bezbednog saobraćaja tokom prevoza opasnih materija u individualnom sektoru transporta, obaveza lica uključenih u dati transport, nadležnosti i odgovornosti nadležnih organa za nadzor u vezi sa primenom ovog Zakona i u cilju prilagođavanja međunarodnim standardima uključujući usaglašavanje sa standardima EU, koji su od značaja za sprečavanje opasnosti u toku prevoza opasnih materija,

Usvaja:

ZAKON O TRANSPORTU OPASNIH MATERIJIA

Opšte odredbe
Član 1

Ovaj Zakon ima za cilj da spreči opasnost i poveća nadzor i bezbednost saobraćaja u toku prevoza opasnih materija, koja svojim samozapaljivim, otrovnim, eksplozivnim, isparljivim, zaraznim i radioaktivnim osobinama predstavljaju opasnost za bezbednost ljudi i okoline, da reguliše uslove za prevoz opasnih materija u individualnom sektoru transporta, obaveze lica uključenih u prevoz opasnih materija, nadležnosti i odgovornosti odgovarajućih organa oko nadzora u vezi sa primenom ovog Zakona.

Definicije
Član 2

Opasne materije, prema ovom Zakonu, su supstance i predmeti, koji ugrožavaju javnu bezbednost ili javni red, naročito javnost, život i zdravlje ljudi, kao i životinje, biljaka i predmete zbog svoje prirode, karakteristika ili uslova, u toku transporta, čiji prevoz je zabranjen od strane ADR, ili je dozvoljen pod posebnim uslovima.

Ministarstvo označava Ministarstvo saobraćaja i komunikacija.

Lice označava pravno i fizičko lice.

Lice za bezbednost transporta podrazumeva zaposleno lice sa odgovarajućom kvalifikacijom.

Transport, prema ovom Zakonu, ne sastoji se samo od postupaka promene mesta, već i od preuzimanja materija i njihove isporuke, uključujući privremena stajanja u toku transporta, pripremu i finalizaciju (pakovanje i otvaranje paketa materija, utovar i istovar), čak i ako ove aktivnosti nisu izvršene od strane dostavljača.

Kontejner je određeni predmet koji služi za stavljanje, pritezanje i zaštitu u njemu utovarenih materija.

Posuda je sredstvo u kojem prostor nije manji od 150 litara niti veći od 1000 litara.

Cisterna je sredstvo postavljeno na platformu transportnog sredstva (kazani, buradi) za transport materija u tečnom stanju ili komprimiranih gasova.

Licenca je pravo za obavljanje redovne delatnosti transporta opasnih materija.

Transport znači promenu mesta opasnih materija, uključujući stajanja koja se vrše zavisno od uslova transporta i bilo koji prelazni period opasnih materija u vozilu, cisterni i kontejneru, koja zavise od uslova u saobraćaju, u toku i nakon promene mesta.

Prevoznik znači preduzeće koja se bavi transportnim aktivnostima.

Operater transporta je pravno ili fizičko lice, koje obavlja delatnost javnog transporta opasnih materija.

Isporučilac robe je preduzeće koja vrši isporuku opasnih materija, bilo u svoje ime ili za treće lice, ukoliko se transport vrši prema ugovoru o prevozu; isporučilac robe znači isporučilac prema ugovoru o prevozu.

Utovarivač znači bilo koje preduzeće, koje vrši utovar opasnih materija na vozilo ili u kontejner.

Pakovanje znači kompletno pakovanje proizvoda, koji je spreman za transport. Ovaj pojam se ne odnosi na supstance koje se transportuju u cisterni.

Označavanje ili obeležavanje su oznake na transportnim sredstvima za definisanje opasnih materija, kao i opasnost materija.

Nadležni organ znači organ ili bilo koji drugi organ vlasti utvrđen kao takav u svakom mestu i u svakom konkretnom slučaju, u skladu sa domaćim zakonom.

ADR je Evropski sporazum o drumskom prevozu opasnih materija.

RID je Evropski sporazum o prevozu opasnih materija železnicom.

COTIF je Konvencija o međunarodnom železničkom prevozu.

Primalac robe -Shodno ugovoru o transportu, ukoliko primalac pošiljke imenuje treće lice u važećim odredbama ugovora o transportu, to lice mora da bude nosilac u smislu značenja-objašnjenja ADR.

Predmet zakona
Član 3.

Predmet ovog Zakona je prevoz opasnih materija drumom (shodno pravilima ADR-a) i železnicom (COTIF i RID).

Izuzetak od primene
Član 4

Ovaj Zakon se ne primenjuje na prevoz unutar postojeće fabrike koja proizvodi opasne materije, rukuje njima, obrađuje, čuva ili sistematizuje dok se transportuju unutar jednog zatvorenog prostora.

Međunarodni standardi
Član 5

Zakon se bazira na direktivama Evropske zajednice i drugih međunarodnih mehanizama za bezbednost i transportovanje opasnih materija (ADR-a, RID-a, COTIF-a). Pomenute direktive Ministarstvo će utvrditi i sprovesti preko posebnih pravnih akata.

Zabrana
Član 6.

Nijedno lice ne može da se bavi prevozom opasnih materija bez licence koju izdaje Ministarstvo.

Klasifikacija i naziv
Član 7

Klasifikaciju i označavanje opasnih materija (definisanih kao nespecificovane pravilima ADR-a), Ministarstvo utvrđuje u saradnji sa odgovarajućim ministarstvima.

Međunarodni sporazumi
Član 8

Prevoz opasnih materija sa Kosova, na Kosovo ili preko Kosova koji obavljaju inostrani ili domaći subjekti vrši se u skladu sa odredbama ovog Zakona i podzakonskim aktima koji proizilaze iz njega, ukoliko nisu u suprotnosti sa međunarodnim sporazumima koje su potpisala ovlašćena lica sa Kosova u koordinaciji sa UNMIK-om.

Prevoz opasnih materija sredstvima koje ne ispunjavaju uslove
Član 9

Biće dozvoljen prevoz opasnih materija sredstvima koja ne ispunjavaju uslove iz člana 8, u onim slučajevima kad priroda robe koja se transportuje, garantuje njeno očuvanje i prevoz u posudama, paketima i kontejnerima, koji su zajemčeni odgovarajućim sertifikatom koji je izdao proizvođač robe.

Sporazum između isporučioaca i prevoznika
Član 10

Isporučilac i prevoznik sklapaju sporazum o prevozu opasnih materija, kojim utvrđuju uzajamne obaveze i odgovornosti koje proizilaze iz njegove primene.

Potrebna dokumentacija
Član 11

11.1. Shodno ovom Zakonu i aktima koji proizilaze od njega, vozilo koje prevozi opasne materije mora da ima kompletnu potrebnu dokumentaciju tokom prevoza.

11.2. Prevoz se smatra obavljenim pismenim kad primalac potvrdi prijem robe od isporučioaca, kako je utvrđeno sporazumom, a jednu kopiju toga zadržava prevoznik.

11.3. Rok za čuvanje dokumentacije o prevozu opasnih materija kod svih subjekata povezanih sa tim prevozom iznosi 10 godina.

Zabrana prevoza sa ne standardizovanim sredstvima
Član 12

Ne dozvoljava se prevoz opasnih materija sa ne standardizovanim sredstvima.

Zahtev za dobijanje licence
Član 13

13.1. Operator podnosi zahtev Ministarstvu za dobijanje licence za prevoz opasnih materija.

13.2. U roku ne dužem od 30 dana, Ministarstvo obaveštava datog podnosioca da li je njegov zahtev usvojen ili odbijen.

13.3. Kad je zahtev za izdavanje licence odbijen, operater biva obavešten napismeno.

13.4. Biće primenjen postupak za ulaganje žalbi iz člana 29. ovog Zakona.

Izdavanje licence

Član 14

14.1. Operateru za prevoz opasnih materija biće izdata licenca kad ispuni uslove predviđene ovim Zakonom.

14.2. Operateru za prevoz opasnih materija biće opozvana licenca, kad ovlašćena lica potvrde da operater nije uspeo da ispuni, ili je prestao da ispunjava predviđene uslove na osnovu kojih je dobio licencu.

14.3. Licence bivaju izdate na određeno vreme i u skladu sa ograničavajućim uslovima vezanim za utovar, brzinu, trasu i pratnju tereta.

14.4. Licencu izdaje Ministarstvo.

14.5. Licenca ne može da bude dalje prosleđena ni preneti na drugog.

Kriterijumi za ostvarivanje prava na licencu

Član 15

15.1. Kriterijumi za dobijanje licence su:

- a) Profesionalna stručnost;
- b) Dobra reputacija;
- c) Finansijska pouzdanost;
- d) Zadovoljavanje tehničkih standarda.

15.2. Ministarstvo donosi posebne pravne akte kojim detaljnije utvrđuje izdavanje licence za prevoz opasnih materija podnosiocima zahteva.

Obaveze licencirane osobe

Član 16

16.1. Svako licencirano lice treba da priprema godišnje izveštaje o delatnosti iz oblasti transportovanja opasnih materija i preduzete mere za bezbednost transportovanja. Ovi izveštaji se predaju nadležnim organima prema zahtevu i iste treba čuvati najmanje pet godina.

16.2. Svako licencirano lice za transportovanje opasnih materija zapošljava jedno lice, koje vrši bezbednost transporta.

Zadaci lica za bezbednost transportovanja Član 17

17.1. Lice za bezbednost transporta pod nadzorom i odgovornošću poslodavca se brine za preduzimanje potrebnih mera za bezbednost sigurnog transportovanja opasnih materija. Njegovi zadaci se skoncentrišu u nadzoru bezbednosti transporta i sprovođenju normi utvrđeni zakonskim aktima obuhvatajući i savet preduzimaća o transportovanju opasnih materija shodno utvrđenim standardima zakonom i ostalim zakonskim aktima kao i procenu opasnosti materija za transport, obuhvatajući i savet o potrebnim merama za bezbednost transportovanja i tovara-istovara opasnih materija. Pored ovih zadataka, ovo lice je obavezno da pripremi detaljne izveštaje o raznim udesima.

17.2. Zadaci ovog radnika mogu se izvršiti i od strane rukovodioca preduzeća ili nekog drugog lica zaduženog drugim poslovima u preduzeću, dok su ova lica u stanju i poseduju stručne sposobnosti da obave ovakve zadatke.

17.3. Lice za bezbednost transporta treba da ima adekvatnu stručnu spremu za vršenje ovih zadataka. Potrebna stručna sprema se određuje preko nadležnog organa, koji organizuje kurseve za stručno osposobljavanje. U vezi toga nadležni organ izdaje uverenja.

17.4. Prevoznik upoznaje nadležnog organa za zapošljavanje ovog radnika.

Opoziv i obustava licence Član 18

18.1. Opoziv ili obustavu licence vrši Ministarstvo prema odredbama iz člana 15.1 i 15.2.

18.2. Opoziv i obustavljanje licence moguće je i na zahtev lica koje je dobilo licencu.

Izuzeće za dobijanje licence Član 19

Organi KFOR-a, KZK-a, UNMIK-a i KPS-a izuzeti su od dobijanja licence za prevoz opasnih materija u toku ispunjavanja svojih dužnosti.

Ovlašćenja Član 20

20.1. Ministarstvo je posebnim pravnim aktima ovlašćeno da donosi propise o prevozu opasnih materija, uključujući :

- a) odobrenje robe za prevoz;
- b) pakovanje, zajedničko pakovanje, zajednički utovar;
- c) označavanje tovara;
- d) izgradnju, prirodu, opremu, kontrolisanje i označavanje vozila i kontejnera u prevozu;

- e) ponašanje u toku prevoza;
- f) licencu za prevoz i dokumentaciju za prevoz;
- g) Informacije - obavezu registrovanja i izveštavanja;
- h) rad vozila;
- i) kvalifikacije;
- j) mere i način kontrole postupka;
- k) način zaštite pri postupku za osoblje u prevoženju;
- l) ponašanje, zaštita i način pružanja prve pomoći nakon udesa kod prevoza opasnih materija;
- m) obaveze učesnika u pogledu bezbednosti u prevozu opasnih materija;
- n) osoblje u prevozu, što uključuje njihovo lekarsko praćenje i pregled, potrebu za obukom, testiranjem i daljim obrazovanjem, kao i utvrđivanje standarda kvaliteta osoblja koje vrši obuku i instruktora;
- o) savetnik za bezbednost u kompaniji za prevoz opasnih materija, što uključuje obuku, testiranje i dalje obrazovanje, kao i utvrđivanje standarda kvaliteta osoblja koje vrši obuku i instruktora;
- p) dokumentacija i obaveza za izveštavanje o opasnom otpadu;
- q) prevoz opasnih materija železnicom shodno RID-u;
- r) nošenje eksplozivnih, zapaljivih i opasnih materija u poštanskom prometu;

20.2. Moguća su izuzeća od pravila donetih u skladu sa članom 3. za KFOR, KZK, UNMIK-ovu policiju, KPS i vatrogasce sve dok je to potrebno za pitanja koja se odnose na pomenute subjekte.

Obrazovanje Član 21

21.1. Ministarstvo će da se potruži da pronade mogućnosti i način za: unapređenje obrazovanja, testiranje i dalje obrazovanje lica koji se bave prevozom opasnih materija putem programa za obuku.

21.2. Ministarstvo organizuje kurseve i stručne ispite za osposobljavanje kadrova u cilju sticanja saznanja o opasnim materijama, otklanjanju opasnosti vezane sa transportovanjem opasnih materija kao i zakonskim postojećim normama za regulisanje transportovanja opasnih materija.

21.3. Kursevi se sastoje od dva glavna komponenta: Opšte mere za zaštitu od opasnosti kao i treniranje za domaće, evropske i međunarodne norme iz oblasti transportovanja opasnih materija .

Hitne mere Član 22

22.1. Ministarstvo može da zabrani ili da uz određena ograničenja odobri prevoz opasnih materija, ako važeći propisi o bezbednosti nisu podesni da smanje rizik u prevozu.

22.2. Mere ove vrste biće preduzete putem posebnih zakonskih akata.

Mere bezbednosti / odbijanje prevoza opasnih materija
Član 23

23.1. Ukoliko se lice koje prevozi opasne materije ne pridržava propisa o prevozu opasnih materija, ili ne može da pokaže potrebnu dokumentaciju, nadležni organi mogu da preduzmu mere za uklanjanje nedostatka i, ako je potrebno, mogu da zabrane prevoz u toku, dok ne budu ispunjene pretpostavke za transport.

23.2. Član 6. važi i za teret (kargo) u prevozu opasnih materija.

Kontrola
Član 24

24.1. Prevoz opasnih materija kontrolišu ovlašćeni organi.

24.2. Odgovorna lica za prevoz opasnih materija obavezna su da daju na kontrolu dokumentaciju i informacije nadležnim organima.

24.3. Takođe, postoji obaveza u smislu zahteva za izveštaj o laboratorijskim analizama i testiranju substanci i opasnih materija, uzoraka pakovanja radi omogućavanja zvaničnog istraživanja (istrage).

24.4. Lice obavezano na davanje informacija mora da omogući nadležnom organu kontrolu u njihovoj istrazi.

Odgovornost
Član 25

Odgovoran za prevoz opasnih materija je operater ili vlasnik kompanije, koji:

- a) pakuje, utovara, otprema, nosi, istovara, vrši prijem opasnih materija.
- b) proizvodi materijal za pakovanje, kontejnere ili vozila za prevoz opasnih materija.

Zvanična pomoć i pružanje podataka
Član 26

26.1. Prenos ličnih podataka prilikom pružanja zvanične pomoći nadležnom organu države članice Evropske Unije (EU) ili drugih država s kojima Kosovo ima bilateralne sporazume u cilju kontrole prevoza opasnih materija biće dozvoljen samo ako je to od značaja za krivično gonjenje ozbiljnih povreda propisa o prevozu opasnih materija (ADR).

26.2. O ozbiljnim povredama koje izvrši kompanija neke države članice Evropske Unije ili drugih država, treba da budu upoznati nadležni organi odgovorne države. U isto vreme, od ovih nadležnih organa treba da bude zatraženo da preduzmu radnje u vezi sa kompanijom.

26.3. O ozbiljnim povredama izvršenim vozilom registrovanim u državi članici Evropske Unije ili drugoj državi treba da budu upoznati nadležni organi odnosnih država, na osnovu sporazuma o reciprocitetu.

26.4. U isto vreme, od nadležnih organa tih država može da bude zatraženo da preduzmu izvesne radnje u vezi sa kompanijom.

Saradnja sa ostalim ministarstvima Član 27

U vezi sa prevozom opasnih materija, Ministarstvo saraduje sa: Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom zaštite okoline i prostornog planiranja, Ministarstvom javnih službi, Ministarstvom trgovine i industrije, Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i razvoja sela, Ministarstvom finansija i svim subjektima kojih se tiče prevoz opasnih materija.

Novčane kazne Član 28

28.1. Kršenje ovog Zakona povlači primenu kaznenih odredbi za pravna i fizička lica.

28.2. Kršenje može da bude izvršeno s predumišljajem ili iz nehata.

28.3. Pravnom odgovornom za povredu zakonskih i podzakonskih akata biće izrečena novčana kazna ne manja od 500 evra i ne veća od 5000 evra.

28.4. Fizičkom licu odgovornom za povredu zakonskih i podzakonskih akata biće izrečena novčana kazna ne manja od 300 evra i ne veća od 3000 evra.

28.5. Sve uplate koje dolaze usled primene odredbi ovog zakona idu u Konsolidovani Budžet Kosova.

Žalbe Član 29

29.1. Protiv rešenja nadležnih ličnosti Ministarstva, pravno i fizičko lice mogu da ulože žalbu Ministarstvu u roku od 8 dana.

29.2. Ministarstvo je dužno da u roku od 30 dana donese odluku u vezi sa žalbom.

29.3. Protiv rešenja Ministarstva, u vezi sa žalbom, pravno ili fizičko lice može da pokrene sudski postupak pred nadležnim sudom.

Primena
Član 30

Ministarstvo donosi podzakonske akte koji su potrebni za primenu ovog Zakona.

Stupanje na snagu
Član 31

Ovaj Zakon stupa na snagu nakon što ga usvoji Skupština, potpiše Predsednik Skupštine i proglasi SPGS.

Zakon Br. 2004 / 6
1 April 2004

Predsednik Skupštine Kosova,

akademik Nexhat Daci